

Seat No.	
-------------	--

M.A. (Mass Communication) (Semester – I) (New) (CBCS) Examination, 2016
WRITING AND COMMUNICATION SKILLS AND
CURRENT AFFAIRS (Paper – V)
लेखन आणि संवाद कौशल्य आणि चालू घडामोडी

Day and Date : Thursday, 7-4-2016
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Total Marks : 70

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

2) **Figures to the right indicate full marks.**

उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

1. Choose correct alternatives :

14

योग्य पर्यायाची निवड करा :

i) _____ has won Nobel Peace Prize 2014 from Pakistan.

पाकिस्तानातील _____ यांनी नोबेल शांती पुरस्कार २०१४ जिंकला आहे.

a) Malala Yousafzai

b) Nawaz Sharif

मलाला युसुफझाई

नवाझ शरीफ

c) Hina Rabbani

d) None of these

हीना रब्बानी

यापैकी नाही

ii) Global Infrastructure Facility has been launched by _____

जागतिक पायाभूत सोई-सुविधा _____ ने लाँच केल्या आहेत.

a) UNDP

b) World Bank

यु. एन. डी. पी.

जागतिक बँक

c) UNO

d) None of these

यु.एन.ओ.

यापैकी नाही

iii) Mark Zukerberg is the founder of _____ company.

मार्क झुकेरबर्ग हा _____ या कंपनीचा संस्थापक आहे.

a) Tweeter	b) Google
ट्विटर	गुगल
c) Facebook	d) None of these
फेसबुक	यापैकी नाही

iv) “Swachh Bharat Abhiyan” was started on birthday of _____

“स्वच्छ भारत अभियान” _____ यांच्या जयंती दिवशी सुरू करण्यात आले.

a) Jawahar Lal Nehru	b) Mahatma Gandhi
जवाहरलाल नेहरू	महात्मा गांधी
c) Indira Gandhi	d) None of these
इंदिरा गांधी	यापैकी नाही

v) _____ is name of New Operating System of Microsoft.

मायक्रोसॉफ्टच्या नवीन ऑपरेटिंग सिस्टीमचे _____ हे नाव आहे.

a) Windows 10	b) Windows 11
विंडोज १०	विंडोज ११
c) Windows 9	d) None of these
विंडोज ९	यापैकी नाही

vi) The ‘Dronacharya Award’ is given to _____

द्रोणाचार्य पुरस्कार _____ यांना देण्यात येतो.

a) Sportsman	b) Coach
खेळाडू	प्रशिक्षक
c) Editors	d) None of these
संपादक	यापैकी नाही

vii) HDI means _____

HDI म्हणजे _____ होय.

a) Human Development Index

ह्युमन डेव्हलपमेंट इंडेक्स

b) Human Decision Index

ह्युमन डिसिजन इंडेक्स

c) Human Difference Index

ह्युमन डीफरन्स इंडेक्स

d) None of these

यापैकी नाही

viii) _____ is a Gramdaiwat of Solapur district.

_____ हे सोलापूर चे ग्रामदैवत आहे.

a) Siddheshwar

सिद्धेश्वर

b) Basweshwar

बसवेश्वर

c) Mallikarjun

मल्लिकार्जुन

d) None of these

यापैकी नाही

ix) Medha Patkar is associated with the project _____

मेधा पाटकर ह्या _____ प्रकल्पाशी संबंधित आहेत.

a) Enron

एनरॉन

b) Sardar Sarovar

सरदार सरोवर

c) Dabhol

दाभोळ

d) None of these

यापैकी नाही

x) IRCTC is a system of _____

IRCTC ही व्यवस्था _____ शी संबंधित आहे.

a) Railway Reservation
रेल्वे आरक्षण	b) Hospital Facility
वैद्यकीय सुविधा
c) Voters Registration
मतदार नोंदणी	d) None of these
यापैकी नाही

xi) The International Day of the Girl Child is observed on _____

जागतिक कन्या दिन _____ दिवशी असतो.

a) 11 th October
११ ऑक्टोबर
b) 11 th November
११ नोव्हेंबर
c) 3 rd December
३ डिसेंबर
d) None of these
यापैकी नाही

xii) There are internet service providers at stage _____

_____ पातळीवर इंटरनेट सेवा पुरविणारे असतात.

a) Local
स्थानिक	b) Regional
क्षेत्रिय
c) National
राष्ट्रीय	d) All of these
यापैकी सर्व

xiii) W.T.O. means _____

डब्ल्यू. टी. ओ. म्हणजे _____ होय.

a) World Trade Organization

वर्ल्ड ट्रेड ऑर्गनायझेशन

b) World Transport Organization

वर्ल्ड ट्रान्सपोर्ट ऑर्गनायझेशन

c) World Transmission Organization

वर्ल्ड ट्रान्समिशन ऑर्गनायझेशन

d) None of these

यापैकी नाही

xiv) Panchayat Raj is _____

पंचायत राज हे _____ आहे.

a) Administrative structure

प्रशासकीय रचना

b) State structure

राज्य रचना

c) Financial structure

आर्थिक रचना

d) None of these

यापैकी नाही

2. Write short notes (**any four**) :

12

संक्षिप्त टीपा लिहा (कोणत्याही चार) :

a) Zilha Parishad

जिल्हा परिषद

b) Legislative assembly

विधानसभा

c) Media

माध्यम

d) References

संदर्भ

e) Speech Therapy.

स्पीच थेरपी.

3. Write the answers in **150 words (any four)** :

16

दीडशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही चार) :

a) What are the types of word ?

शब्दांचे प्रकार कोणकोणते आहेत ?

b) What are the tools of writing ?

लेखनाची साधने कोणकोणती आहेत ?

c) What is the use of Background Information ?

पार्श्वभूमीची माहितीचे उपयोग सांगा.

d) Write down the working of UNO.

यु. एन. ओ. ची कार्यप्रणाली लिहा.

e) Explain the term fluency.

अस्खलितपणा ही संकल्पना स्पष्ट करा.

4. Write answers in **250** words (**any two**) :

14

अडीचशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) :

- a) How internet is useful in reference collection ?
संदर्भ मिळविण्यास इंटरनेट कश्या पद्धतीने उपयोगी ठरते.
- b) What are the types of articles ?
लेखाचे प्रकार कोण कोणते आहेत ?
- c) What role of receiver in communication process ?
संवाद प्रक्रियेत ग्राहकाची भूमिका काय असते ?

5. Write answer in **500** words (**any one**) :

14

पाचशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) :

- a) Write an essay on 'Solapur University'.
'सोलापूर विद्यापीठ' या विषयावरती निबंध लिहा.
 - b) Write about stress management.
ताण-तणाव व्यवस्थापन या विषयावरती लिहा.
-

SLR-M – 11

Seat No.	
-------------	--

**M.A. (Mass Communication) (Semester – II) (New CBCS)
Examination, 2016
MEDIA MANAGEMENT (Paper – I)
माध्यम व्यवस्थापन**

Day and Date : Wednesday, 30-3-2016
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Total Marks : 70

N.B. : i) **All questions are compulsory.**

सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

ii) **Figures to the right indicate full marks.**

उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

1. Choose the correct alternative :

14

योग्य पर्यायाची निवड करा :

i) _____ invented movable type writer.

_____ यांनी हलविता येणाऱ्या टंकाचा शोध लावला.

a) Johance Gatenberg

जोहान्स गटेनबर्ग

b) James Austin

जेम्स ऑस्टिन

c) William Carrey

विल्यम कॅरे

d) Marconi

मारकोनी

P.T.O.

ii) _____ is the latest technology of plate making in Newspapers.

वृत्तपत्रात प्लेट तयार करण्यासाठी सध्या _____ हे अत्याधुनिक तंत्रज्ञान वापरले जाते.

a) CTP	b) KBP
सीटीपी	केबीपी
c) DTP	d) TRP
डीटीपी	टीआरपी

iii) _____ is known as the father of modern management.

_____ यांना आधुनिक व्यवस्थापनेचे जनक संबोधले जाते.

a) Henry Fayol	b) Henry Fox
हेन्री फेयॉल	हेन्री फॉक्स
c) David Fayol	d) Henry Fol
डेव्हिड फेयॉल	हेन्री फोल

iv) _____ was first FM started by Star Group.

_____ हे स्टार ग्रूपने पहिले एफ.एम. सुरू केले.

a) Radio city	b) Radio Mirchi
रेडिओ सिटी	रेडिओ मिर्ची
c) Radio gold	d) None of these
रेडिओ गोल्ड	यापैकी नाही

v) ABC measures _____ of Newspaper.

एबीसी हे वृत्तपत्राच्या _____ चे मोजमाप करते.

a) Readership	b) Circulation
वाचक संख्या	अंक विक्री
c) Revenue	d) None of these
महसूल	यापैकी नाही

vi) _____ is the private radio centre in Solapur.

_____ हे सोलापूर येथील खाजगी रेडिओ केंद्र आहे.

a) Radio gold
रेडिओ गोल्ड	b) Big FM
बिग् एफ.एम.
c) Radio Mirchi
रेडिओ मिर्ची	d) None of these
यापैकी नाही

vii) TRP stands for

टीआरपीचे पूर्ण रूप

- a) Television Rating Point
टेलिव्हिजन रेटिंग पाईन्ट
- b) Television Role Process
टेलिव्हिजन रोल प्रोसेस
- c) Television Rating Power
टेलिव्हिजन रेटिंग पावर
- d) None of these
यापैकी नाही

viii) Ownership pattern of Sanchar is _____ type.

संचारची मालकी पद्धत _____ प्रकारची आहे.

- a) Individual
व्यक्तिगत
- b) Private
खाजगी
- c) Government
सरकारी
- d) Public Company
पब्लिक कंपनी

ix) DTH service started in _____ year.

_____ साली डीटीएच सेवा सुरू झाली.

a) 2004

२००४

c) 2006

२००६

b) 2005

२००५

d) 2007

२००७

x) Long form of DTH is _____

डी.टी.एच.चे पूर्णरूप _____ आहे.

a) Direct to House

डायरेक्ट टू हाऊस

c) Direct two House

डायरेक्ट टू हाऊस

b) Direct to Home

डायरेक्ट टू होम

d) None of these

यापैकी नाही

xi) Media management is _____

माध्यम व्यवस्थापन _____ आहे.

a) Art and Science

कला आणि शास्त्र

b) Art and Fact

कला आणि वस्तुस्थिती

c) Science and Technology

शास्त्र आणि तंत्रज्ञान

d) None of these

यापैकी नाही

xii) Star TV started in _____

स्टार टी.व्ही. _____ मध्ये सुरुवात झाली.

a) 1991	b) 1992
१९९१	१९९२
c) 1993	d) 1994
१९९३	१९९४

xiii) ILNA was founded in _____ year.

_____ साली आयएलएनएची स्थापना झाली.

a) 1941	b) 1942
१९४१	१९४२
c) 1943	d) 1944
१९४३	१९४४

xiv) INS established in _____

_____ मध्ये आयएनएसची स्थापना झाली.

a) 1939	b) 1940
१९३९	१९४०
c) 1950	d) 1960
१९५०	१९६०

2. Write short notes (**any four**) :

12

टीपा लिहा (कोणतेही चार) :

- 1) INS
आयएनएस
- 2) DAVP
डीएव्हीपी

3) FM Radio

एफ.एम. रेडिओ

4) TRP

टीआरपी

5) ABC.

एबीसी.

3. Write answer in **150** words (**any four**) :

16

दीडशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही चार) :

1) Discuss the innovations in printing machines.

छपाई यंत्रातील विकास यावर चर्चा करा.

2) Describe the principles of management.

व्यवस्थापनाचे मूलतत्त्वे वर्णन करा.

3) Discuss the New Trends in Radio.

रेडिओमधील नवे प्रवाह चर्चा करा.

4) Explain the Economics of Print Media.

मुद्रित माध्यमाचे अर्थकारण स्पष्ट करा.

5) Describe the objectives of management.

व्यवस्थापनाचे उद्दिष्ट्ये वर्णन करा.

4. Write answer in **250** words (**any two**) :

14

अडीचशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) :

1) Explain the editorial responsibility in print media.

मुद्रित माध्यमामध्ये संपादकीय जबाबदारी स्पष्ट करा.

2) Explain the function of FM Radio.

एफ.एम. रेडिओचे कार्य स्पष्ट करा.

3) Comment on TRP.

टीआरपी यावर भाष्य करा.

5. Write answer in **500** words (**any one**) :

14

५०० शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) :

1) Discuss the importance of management in print media.

मुद्रित माध्यमात व्यवस्थापनाचे महत्त्व यावर चर्चा करा.

2) Explain the various ownership patterns of media.

विविध माध्यम मालकी पद्धत स्पष्ट करा.

Seat No.	
-------------	--

**M.A. (Mass Communication) (Semester – II) (New – CBCS)
Examination, 2016
MEDIA LAW AND ETHICS (Paper – II)**

Day and Date : Friday, 1-4-2016

Max. Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

N.B. : i) *All questions are compulsory.*
ii) *Figures to the right indicate full marks.*

1. Choose correct alternative :

14

योग्य पर्यायाची निवड करा :

- i) The word 'socialist' was included in the Indian Constitution by _____
'समाजवादी' हा शब्द भारतीय संविधान घटनेच्या प्रास्तविकामध्ये _____ अन्वये समाविष्ट
करण्यात आला.
a) 42 nd Amendment	बेचाळीसावी घटनादुरुस्ती
b) 44 th Amendment	चौवेचाळीसवी घटनादुरुस्ती
c) 45 th Amendment	पंचेचाळीसावी घटनादुरुस्ती
d) None of these	यापैकी एकही नाही
- ii) The Time Limit for action for contempt of court is _____
न्यायालयीन अवमान प्रकरणी कृती करण्याची मुदत _____ इतकी आहे.
a) Four year	चार वर्ष
b) Three year	तीन वर्ष
c) Two year	दोन वर्ष
d) One year	एक वर्ष
- iii) Prasar Bharati Act was passed on _____
प्रसार भारती कायदा _____ रोजी अस्तित्वात आला.
a) 20 November 1999	२० नोव्हेंबर १९९९
b) 12 September 1990	१२ सप्टेंबर १९९०
c) 23 November 1997	२३ नोव्हेंबर १९९७
d) 12 September 1995	१२ सप्टेंबर १९९५

- iv) Right to Information Act, 2005 is applicable only for _____
 माहिती अधिकार अधिनियम, २००५ केवल _____ ला लागू होतो.
- a) Public Authority सार्वजनिक प्राधिकरण
 b) Civic Authority नागरी प्राधिकरण
 c) Private Authority खाजगी प्राधिकरण
 d) None of these यापैकी नाही
- v) Ownership pattern of Times of India is _____ type.
 टाइम्स ऑफ इंडियाच्या मालकी पद्धती _____ आहे.
- a) Public Company पाब्लिक कंपनी
 b) Private खाजगी
 c) Trusteeship विश्वस्त
 d) Government सरकारी
- vi) Chairman of Prasar Bharati is _____
 प्रसार भारतीचे अध्यक्ष _____ आहेत.
- a) Vibha Gupta विभा गुप्ता
 b) G.N. Ray जी.एन. रे
 c) Mrinal Pande मृणाल पांडे
 d) None of these यापैकी नाही
- vii) Foreign equity in Indian Media is allowed upto _____
 भारतीय माध्यम मध्ये परदेशी गुंतवणुक सहभागास _____ पर्यंत परवानगी आहे.
- a) 26% सव्वीस टक्के
 b) 24% चौवीस टक्के
 c) 22% बावीस टक्के
 d) 20% बीस टक्के
- viii) ABC was established in _____ year.
 _____ साली ए.बी.सी. ची स्थापना झाली.
- a) 1948 १९४८
 b) 1939 १९३९
 c) 1960 १९६०
 d) 1980 १९८०
- ix) The New Patent Act is implemented from _____
 नवा पेटेंट कायदा _____ पासून आमलात आला आहे.
- a) 20 May 1999 २० मे १९९९
 b) 20 May 2000 २० मे २०००
 c) 20 May 2003 २० मे २००३
 d) 20 May 2005 २० मे २००५

- x) The yellow kid cartoon series first published in _____
द यलो किड ही व्यंगचित्र मालिका प्रथम _____ मध्ये प्रसिद्ध झाली.
- a) The New York World द न्युयार्क वर्ल्ड
b) The New York Times द न्युयार्क टाइम्स
c) The New York Journal द न्युयार्क जर्नल
d) None of these यापैकी नाही
- xi) _____ handles multimedia advertising of the Indian Government.
_____ हे भारत सरकारच्या जाहिरातीचे व्यवस्थापन करतात.
- a) DAVP डीएव्हीपी
b) PIB पीआइबी
c) DVD डीव्हीडी
d) RNI आरएनआय
- xii) The Working Journalist Act came into existence in _____
श्रमिक पत्रकार कायदा _____ साली अस्तित्वात आला.
- a) 1963 १९६३
b) 1955 १९५५
c) 1998 १९९८
d) 1997 १९९७
- xiii) First Ombudsman in India was appointed by Times of India and his name was _____
भारतात वृत्तपालाची नेमणूक सर्वप्रथम टाइम्स ऑफ इंडिया ने केली. त्या व्यक्तीचे नाव _____
होते.
- a) J.S. Verma जे.एस. वर्मा
b) T.N. Chaturvedi टी.एन. चतुर्वेदी
c) P.N. Bhagwati पी.एन. भगवती
d) P.B. Sawant पी.बी. सावंत
- xiv) Public Relations Council of India established in _____
पब्लिक रिलेशन्स कौन्सिल ऑफ इंडियाची स्थापना _____ साली झाली.
- a) 1968 १९६८
b) 2004 २००४
c) 1958 १९५८
d) None of these यापैकी नाही

2. Write notes (**any four**) :

टीपा लिहा (कोणतेही चार) :

1) Patent Act.

बौद्धिक संपदा अधिकार.

2) Indian Constitution.

भारतीय राज्यघटना.

- 3) Public Interest Litigation.
जनहित याचिका.
- 4) First Press Commission.
पहिला वृत्तपत्र आयोग.
- 5) Green Journalism.
ग्रीन जर्नलिझम.

3. Write answer in **150 words (any four)** : **16**
दीडशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही **चार**) :
- i) Why Ombudsman is necessary for every media unit ?
माध्यमांच्या प्रत्येक कार्यालयात वृत्तपाल असणे का आवश्यक आहे ?
 - ii) Discuss the Directive Principles of Constitution.
राज्यघटनेची मार्गदर्शक तत्वे चर्चा करा.
 - iii) Explain the key provisions of the Press and Registration of Book Act, 1867.
वृत्तपत्रे आणि पुस्तक नोंदणी कायधातील (१८६७) महत्वाच्या तरतुदी स्पष्ट करा.
 - iv) Which media activities might constitute contempt of court ?
माध्यमांच्या कोणत्या कृतीमुळे न्यायालयाचा अवमान होता शकतो ?
 - v) Comment on public interest.
जनहित यावर भाष्य करा.
4. Write answer in **250 words (any two)** : **14**
अडीचशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही **दोन**) :
- 1) Discuss the salient features of Indian Constitution.
भारतीय राज्यघटनेची ठळक वैशिष्ट्ये चर्चा करा.
 - 2) Comment on defamation.
बदनामी यावर भाष्य करा.
 - 3) Explain the role of Press Council.
वृत्तपत्र मंडळाची भूमिका स्पष्ट करा.
5. Write answer in **500 words (any one)** : **14**
पाचशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही **एक**)
- 1) Why ethics for advertising are essential ?
जाहिरातीसाठीची नीतीमूल्ये का आवश्यक आहेत ?
 - 2) What is copyright ? What are the key provisions of copyright ?
मुद्रणाधिकार म्हणजे काय ? मुद्रणाधिकारच्या महत्वाच्या तरतुदी कोणत्या ?
-

Seat No.	
-------------	--

**M.A. (Mass Communication) (Semester – II) (New – CBCS)
Examination, 2016**

**ELECTRONIC MEDIA (Radio and Television) (Paper – III)
इलेक्ट्रॉनिक मिडिया (रेडिओ आणि टेलिव्हिजन)**

Day and Date : Monday, 4-4-2016

Total Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

N.B. : i) **All questions are compulsory.**

सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

ii) **Figures to the right indicate full marks.**

उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

1. Choose the correct alternatives :

14

योग्य पर्याय निवडा :

i) Vividh Bharti started in _____ year.

विविध भारती _____ मध्ये सुरु झाले.

a) 1957

b) 1956

१९५७

१९५६

c) 1964

d) 1966

१९६४

१९६६

ii) Lavaloeer is type of _____

लवलिअर हा _____ चा प्रकार आहे.

a) Camera

b) Shots

कॅमेरा

शॉट्स

c) Light

d) Microphone

लाईट

मायक्रोफोन

iii) Sound waves counted in _____

आवाजाचे तरंग _____ मध्ये मोजतात.

a) Wave	b) Resolution
वेव्ह	रेज्यूलेशन
c) Kilogram	d) Amplitude
किलोग्रॅम	अॅम्प्लीट्यूड

iv) Community radio started in _____

कम्युनिटी रेडिओ _____ मध्ये सुरु झाले.

a) 2004	b) 2005
२००४	२००५
c) 2006	d) 2007
२००६	२००७

v) In 1927 _____ was established.

१९२७ मध्ये _____ स्थापना झाली.

a) Indian Broadcasting Company
इंडियन ब्राडकास्टिंग कंपनी
b) Radio Rural Forum
रेडिओ रुरल फोरम
c) Vividh Bharati
विविध भारती
d) Akashwani
आकाशवाणि

vi) Which group is media user ?

कोणता गट माध्यम वापरणारा आहे ?

a) Film audience

फिल्म श्रोता

b) News paper readers

वृत्तपत्र वाचक

c) Radio listeners

रेडिओ श्रोता

d) All of the above

वरील सर्व

vii) Broadcasting subject is under _____

ब्राडकास्टिंग हा विषय _____ च्या अंतर्गत येतो.

a) State list

स्टेट लिस्ट

b) Union list

यूनियन लिस्ट

c) Concurrent list

कॉन्करन्ट लिस्ट

d) None of these

यापैकी नाही

viii) ENG stand for _____

ईएनजी चे पूर्णरूप _____

a) Electronic News Going

इलेक्ट्रॉनिक न्यूज गोंइंग

b) Electronic News Gaining

इलेक्ट्रॉनिक न्युज गैनींग

c) Electronic News Gathering

इलेक्ट्रॉनिक न्यूज गॅदरिंग

d) None of these

यापैकी नाही

ix) The first radio programme in India was broadcast by radio clubs of Bombay in _____

रेडियो क्लब ऑफ बॉम्बे कडून भारतातील पहिले रेडिओ कार्यक्रम प्रसारण _____ मध्ये झाले.

a) 1923

१९२३

b) 1924

१९२४

c) 1925

१९२५

d) 1926

१९२६

x) FM Radio was first introduced by AIR in _____

एआयआर कडून पहिले एफएम रेडिओची सुरुवात _____ मध्ये झाली.

a) 1972

१९७२

b) 1973

१९७३

c) 1974

१९७४

d) 1975

१९७५

xi) Television was separated from the All India Radio in _____

ऑल इंडिया रेडियो पासून दूरचित्रवाणी _____ मध्ये विभक्त झाले.

a) 1976

१९७६

b) 1977

१९७७

c) 1978

१९७८

d) 1979

१९७९

xii) SITE means

साईट महणजे

a) Satellite Instructional Television Experiment

सटेलाईट इनस्ट्रक्शनल टेलिव्हिजन एक्सपेरिमेंट

b) Satellite Indian Television Expose

सटेलाईट इंडियन टेलिव्हिजन एक्सपोज

c) Satellite Information Television experiment

सटेलाईट इंफोरमेशन टेलिव्हिजन एक्सपेरिमेंट

d) None of these

यापैकी नाही

xiii) Sun TV (India) was touched in

सन टीव्ही (भारत) _____ मध्ये सुरुवात झाली.

a) 1992

१९९२

b) 1993

१९९३

c) 1994

१९९४

d) 1995

१९९५

xiv) In the year _____ television came to India.

भारतात दूरचित्रवाणी _____ साली अस्तित्वात झाले.

a) 1959

१९५९

b) 1987

१९८७

c) 1976

१९७६

d) 1977

१९७७

2. Write short notes (**any four**) :

12

टीपा लिहा (कोणतेही चार) :

a) Radio News

रेडिओ बातमीपत्र

b) Prasar Bharati

प्रसार भारती

c) Camera Movement

कॅमेरा हालचाली

d) TV Anchor

टीव्ही निवेदक

e) Voice over.

व्हाईस ओव्हर.

3. Answer the following questions (**any four**) :

16

खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही चार) :

1) State the history of Internet.

इंटरनेटचा इतिहास विशद करा.

2) Explain what is audio visual communication.

दृकश्राव्य संवाद म्हणजे काय स्पष्ट करा.

3) Explain the concept of satellite radio.

सटेलाईट रेडिओ ही संज्ञा स्पष्ट करा.

4) Explain the characteristics of Radio.

रेडिओची गुणवैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

5) Explain the types of camera angle.

कॅमेरा अँगलचे प्रकार स्पष्ट करा.

4. Write answer in **250** words (**any two**) :

14

२५० शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) :

1) State the history of Akashwani

आकाशवाणीचे इतिहास विशद करा.

2) Explain the types and use of microphones.

मायक्रोफोनचे प्रकार आणि त्याचा वापर स्पष्ट करा.

3) Discuss the TV production equipments.

टिव्हि कार्यक्रम निर्मितीसाठी लागणाऱ्या साधनांची चर्चा करा.

5. Write answer in **500** words (**any one**) :

14

५०० शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) :

1) Explain writing for radio is different than the writing for TV.

रेडिओ माध्यमासाठीचे लिखाण हे टिव्हि माध्यमाच्या लिखाणापेक्षा भिन्न आहे स्पष्ट करा.

2) Explain the characteristics of television.

दूरचित्रवाणीचे गुणवैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Seat No.	
----------	--

**M.A. (Mass Communication) (Sem. – II) (New-CBCS) Examination, 2016
Paper – IV : NEW MEDIA APPLICATION**

Day and Date : Wednesday, 6-4-2016
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

N.B : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Figures to the right indicate full marks.**

1. Choose the correct alternative :

14

योग्य पर्यायाची निवड करा.

i) _____ is founder of facebook.
_____ हा फेसबुकचा संस्थापक आहे.

a) Mark Zukerburg
मार्क झुकेरबर्ग	b) Bill Gets
बिल गेटस्
c) Charles Babbage
चार्ल्स बॅबेज	d) None of these
यापैकी नाही

ii) Computer is used by the people at
संगणकाचा वापर लोक _____ इथे करतात.

a) Research
संशोधन | b) Homes
घर | c) Schools
शाळा | d) All of these
यापैकी सर्व |
|-----------------------|----------------|--------------------|--------------------------------|

iii) Data includes
तथ्यामध्ये _____ चा अंतर्भाव होतो.

a) Word
शब्द | b) Picture
छायाचित्र | c) Audio
ध्वनी | d) All of these
यापैकी सर्व |
|-----------------|-------------------------|-------------------|--------------------------------|

iv) C.P.U. has
सी.पी.यु. मध्ये _____ असते.

a) Memory
स्मृती	b) CU
सी.यु.
c) Both a) and b)
दोन्ही a) आणि b)	d) None of these
यापैकी नाही

P.T.O.

v) _____ is the new computer language used in animation.

_____ ही नविन संगणकीय भाषा आहे जी अॅनिमेशनसाठी वापरतात.

a) C++
सी++ | b) JAVA
जावा | c) C
सी | d) None of these
यापैकी नाही |
|----------------|-----------------|------------|---------------------------------|

vi) The extension.gov,.edu are called

.gov,.edu ही जोडणी _____ म्हणून ओळखली जाते.

a) Chat names
चॅटची नावे | b) Domain codes
डोमेन कोड | c) Mail address
मेल अॅड्रेस | d) All of these
यापैकी सर्व |
|-----------------------------|------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|

vii) WWW means

WWW म्हणजे

a) Word Width Web
वर्ड विडथ् वेब	b) Wide World Web
वाईड वल्ड वेब
c) World Wide Web
वल्ड वाईड वेब	d) None of these
यापैकी नाही

viii) Capacity of a storage device is measured in _____ interms of computer.

साठवणूकीच्या साधनाची क्षमता संगणकाच्या संकल्पनेत _____ मध्ये मोजली जाते.

a) Hertz
हर्ट्स् | b) Centimeter
सेंटीमीटर | c) Byte
बाईट | d) All of these
यापैकी सर्व |
|---------------------|----------------------------|-----------------|--------------------------------|

ix) RAM is _____ type of memory.

रॅम ही _____ प्रकारची स्मृती आहे.

a) Permanent
कायमस्वरूपी | b) Flash
फ्लॅश | c) Temporary
तात्पुरती | d) All of these
यापैकी सर्व |
|-----------------------------|-------------------|---------------------------|--------------------------------|

x) Unicode is a

युनिकोड म्हणजे

a) Operating system
संचालन प्रणाली	b) Universal language
वैश्विक भाषा
c) Android application
अॅंड्राइड उपयोजन	d) None of these
यापैकी नाही

xi) Dot matrix is a type of

डॉट मॅट्रीक्स हा _____ चा प्रकार आहे.

a) Computer
संगणक | b) RAM
रॅम | c) Pager
पेजर | d) None of these
यापैकी नाही |
|----------------------|---------------|------------------|---------------------------------|

xii) _____ stands for modulator and demodulator.
_____ हे मॉड्युलेटर आणि डिमॉड्युलेटर म्हणून ओळखले जाते.

a) Modem

मॉडेम

c) ROM

रॉम

b) CPU

सी.पी.यु.

d) None of these

यापैकी नाही

xiii) Internet browser has
इंटरनेट ब्राऊजरला _____ असतो.

a) IM address

आय. एम. पत्ता

c) IS address

आय.एस.पत्ता

b) IP address

आय.पी.पत्ता

d) None of these

यापैकी नाही

xiv) URL stands for
यु.आर.एल. म्हणजे

a) Uniform Resource Locator

युनिफॉर्म रिसोर्स लोकेटर

c) Uni Resource Locator

युनि रिसोर्स लोकेटर

b) Union Resource Locator

यूनियन रिसोर्स लोकेटर

d) None of these

यापैकी नाही

2. Write short notes (any four) :

संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :

a) Bill Gets

बिल गेटस्

b) Optical Fiber

ऑप्टिकल फायबर

c) Web Portal

वेब-पोर्टल

d) Cyber Crimes

साइबर गुन्हे

e) SIM Card

सिम कार्ड

3. Write answer in **150** words (**any four**) : **16**
दीडशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही चार) :
a) What are the contents of Webpage ?
वेबपेजचे घटक कोणते आहेत ?
b) Write on topic 'cyber journalism'.
'सायबर पत्रकारिता' या विषयावर उत्तर लिहा.
c) How e-mail helps in our day-to day life ?
दैनंदिन जिवनात ई-मेल कशाया प्रकारे उपयोगी पडते ते सांगा ?
d) Write about 'social networking and public relation'.
'सोशियल नेटवर्किंग आणि जनसंपर्क' या विषयी लिहा.
e) Distinguish between IT and CIT.
आय.टी. आणि सी.आय.टी. मधील फरक स्पष्ट करा.
4. Write answer in **250** words (**any two**) : **14**
अडीचशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) :
a) What are the types of internet connectivity ?
इंटरनेट जोडणीचे प्रकार कोणते आहेत ?
b) How C.P.U. works ?
सी.पी.यु. कश्या पद्धतीने कार्य करते ?
c) What are the characteristics of computer ?
संगणकाची वैशिष्ट्ये कोणती आहेत ?
5. Write answer in **500** words (**any one**) : **14**
पाचशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) :
a) What are the uses of video conference in various fields ?
व्हिडिओ कॉन्फरेन्सचे विविध क्षेत्रातील वापर सांगा.
b) Write an essay on 'Environment and New Media Technology'.
'पर्यावरण आणि नव माध्यम तंत्रज्ञान' या विषयावर निबंध लिहा.
-

Seat No.	
-------------	--

**M.A. (Mass Communication) (Semester – II) (New CBCS)
Examination, 2016
Paper – V : INTERNATIONAL COMMUNICATION**

Day and Date : Saturday, 9-4-2016

Total Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

N.B. : i) *All questions are compulsory.*
ii) *Figures to the right indicate full marks.*

1. Choose correct alternative :

14

योग्य पर्याय निवडा :

i) Associated press joined news cartel in year _____

असोसिएटेड प्रेसने _____ साली न्यूज कार्टेलमध्ये प्रवेश केला.

a) 1927

b) 1929

1927

1929

c) 1935

d) None of these

1935

यापैकी नाही

ii) Agency Havas became Agency France Press (A.F.P.) in year _____

एजन्सी हॅवास _____ साली एजन्सी फ्रान्स प्रेस (ए.एफ.पी.) बनली.

a) 1852

b) 1879

1852

1879

c) 1944

d) None of these

1944

यापैकी नाही

iii) Samual Morse invented telegraph machine in year _____

सॅम्युअल मोर्स यांनी _____ या वर्षी तार यंत्राचा शोध लावला.

a) 1835

b) 1845

1835

1845

c) 1855

d) None of these

1855

यापैकी नाही

- iv) Paul Julius Reuter was born on _____
 पॉल ज्युलिअस रॉयटर यांचा जन्म _____ रोजी झाला.
 a) 21st July, 1816
 21 जुलै, 1816
 b) 25th Aug., 1812
 25 ऑगस्ट, 1812
 c) 15th June, 1830
 15 जून, 1830
 d) None of these
 यापैकी नाही
- v) _____ International news agency was established in year 1917.
 1917 साली _____ ही आंतरराष्ट्रीय वृत्तसंस्था सुरू झाली.
 a) Reuter
 रॉयटर
 b) TAAS
 तास
 c) A.F.P.
 ए.एफ.पी.
 d) None of these
 यापैकी नाही
- vi) _____ news agency closed due to defeat of Germany in World War.
 महायुद्धात जर्मनीचा पराभव झाल्यामुळे _____ ही वृत्तसंस्था बंद करावी लागली.
 a) Havas
 हॅवास
 b) A. P.
 ए. पी.
 c) Wolff
 वुल्फ
 d) None of these
 यापैकी नाही
- vii) Non-Aligned News Agencies Pool (NANAP) was founded in year _____
 'नॉन अलाईन्ड न्यूज एजन्सीज पूल (नानप) _____ मध्ये स्थापन झाली.
 a) 1977
 1977
 b) 1974
 1974
 c) 1980
 1980
 d) None of these
 यापैकी नाही
- viii) Meaning of Latin word 'Magna Carta' is _____
 'मॅग्ना कार्टा' या लॅटिन शब्दाचा अर्थ _____ आहे.
 a) Human Rights
 मानवी हक्क
 b) Great Charter
 श्रेष्ठ जाहीरनामा
 c) Emperor
 सम्राट
 d) None of these
 यापैकी नाही
- ix) Cyrus – II was King of _____
 सायरस-2 हा _____ चा राजा होता.
 a) Persia
 पर्सिया
 b) Turkey
 तुर्कस्तान
 c) Hungary
 हंगेरी
 d) None of these
 यापैकी नाही

- c) News Cartel
न्यूज कार्टेल
- d) Franklin Roosevelt
फ्रँकलिन रूजवेल्ट
- e) NIEO.
एन. आय. ई. ओ.

3. Write short answers (**any four**) :

16

थोडक्यात लिहा (कोणतेही चार) :

- a) Why TAAS news agency received set back ?
तास वृत्तसंस्थेची अधोगती का झाली ?
- b) What is Cyrus Cylinder ?
'सायरस सिलेंडर' म्हणजे काय ?
- c) What is Satellite Communication ?
उपग्रह संज्ञापन म्हणजे काय ?
- d) What are the Western News Values ?
पाश्चिमात्य वृत्तमूल्ये कोणती ?
- e) What are International Intellectual Property Rights ?
आंतरराष्ट्रीय बौद्धिक संपदा हक्क काय आहेत ?

4. Write detailed answer (**any two**) :

14

तपशीलासह उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) :

- a) What is cultural imperialism ?
सांस्कृतिक आक्रमण म्हणजे काय ?
- b) What are human rights ?
मानवी अधिकार म्हणजे काय ?
- c) What are the reasons behind violence against media persons ?
माध्यम प्रतिनिधींच्या विरोधात हिंसक कारवाया केल्या जातात यामागची कारणे कोणती ?

5. What are the major recommendations of McBride Commission ?

14

मॅकब्राईड आयोगाच्या प्रमुख शिफारशी कोणत्या ?

OR

“Reuter was the truly international news agency”. Discuss with detail.

“रॉयटर हीच खऱ्या अर्थाने आंतरराष्ट्रीय वृत्तसंस्था होती.” तपशीलासह चर्चा करा.

11) _____ is not a major method of data collection.

_____ ही तथ्य संकलनाची प्रमुख पद्धती नाही.

a) Focus Group
विशेष गट	b) Correlation Method
सहसंबंध पद्धती
c) Questionnaire
प्रश्नावली	d) None of these
यापैकी एकही नाही

12) Largest sample size required for

_____ साठी विशाल नमुना संख्या आवश्यक असते.

a) Multistage Sampling
बहुपदी नमुना निवड	b) Random Sampling
यादृच्छिक नमुना निवड
c) Systematic Sampling
पद्धतशीर नमुना निवड	d) None of these
यापैकी एकही नाही

13) _____ is a method used for data analysis.

_____ तथ्य विश्लेषणासाठी ही पद्धती अमलात आणली जाते.

a) Case Study
व्यष्टी अध्ययन संशोधन	b) t Test
टी चाचणी
c) Sampling
नमुना निवड	d) None of these
यापैकी एकही नाही

14) When researcher takes help of research participants to identify other potential research participants is

जेव्हा संशोधक एका उत्तरदात्याच्या मदतीने इतर उत्तरदात्यांचा शोध घेतो त्या पद्धतीस _____ म्हणतात.

14

a) Snowball Sampling
बर्फगोळा नमुना निवड	b) Quota Sampling
कोटा नमुना निवड
c) Random Sampling
यादृच्छिक नमुना निवड	d) None of these
यापैकी एकही नाही

2. Write notes (any four) :

12

टीपा लिहा (कोणत्याही चार) :

a) Report Writing
अहवाल लेखन	b) Opinion Poll
जनमत चाचणी	c) TRP Research
टीआरपी संशोधन
d) Focus Groups
विशेष (फोकस) गट	e) Research Question
संशोधन समस्या.	

3. Write answers (**any four**) :

16

उत्तरे लिहा (कोणतेही चार) :

- What are the qualities of a good researcher ?
चांगल्या संशोधकाची कोणती गुणवैशिष्ट्ये आहेत ?
- What are the types of documents ?
दस्तावेजाचे प्रकार कोणते ?
- What are the benefits of field study ?
क्षेत्र अभ्यासाचे फायदे कोणते ?
- Discuss 'Null Hypothesis'.
शून्य गृहितकृत्यांची उपयुक्तता काय ?
- Describe circulation research.
वितरण संशोधन याबाबत विवेचन करा.

4. Give answers in detail (**any two**) :

14

तपशीलासह उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) :

- Describe pretest methods in advertising research.
जाहिरात संशोधनातील पूर्वचाचणीचे प्रकार विषद करा.
- What are types and uses of questionnaire ?
प्रश्नावलीचे प्रकार आणि उपयोग कोणते ?
- Explain the concept of Case Study Method. How it is useful for media research ?
व्यष्टी अध्ययनाची संकल्पना स्पष्ट करा. ती माध्यम संशोधनासाठी कशी उपयुक्त ठरते ?

5. Give answers in **500** words (**any one**) :

14

पाचशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) :

- What are the types of television research ? Discuss giving examples.
चित्रवाणी संशोधनाचे प्रकार कोणते ? उदाहरणे देऊन चर्चा करा.
- What is sampling ? Trace various methods of sampling.
नमुना निवड म्हणजे काय ? नमुना निवडीचे विविध प्रकार विषद करा.

Seat
No.

--

**M.A. (Mass Communication) (Semester – IV) (CGPA) Examination, 2016
TELEVISION JOURNALISM AND PRODUCTION (Paper – I)**

दूरचित्रवाणी पत्रकारिता आणि निर्मिती

Day and Date : Wednesday, 30-3-2016

Max. Marks : 70

Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

N.B. : i) **All questions are compulsory.**

सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

ii) **Figures to the right indicate full marks.**

उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

1. Choose correct alternative :

14

योग्य पर्यायाची निवड करा :

i) IP TV stands for

आयपी टीव्ही म्हणजे

a) Internet Protocol Television

इंटरनेट प्रोटोकॉल टेलिव्हिजन

b) Internet Prime Time

इंटरनेट प्राईम टाईम

c) Indian Private Television

इंडियन प्राइवेट टेलिव्हिजन

d) International Picture

इंटरनॅशनल पिक्चर

ii) _____ is called as a three legged device to support the camera.

_____ हे कॅमेराला ठेवण्यासाठी वापयात येणाऱ्या तीन पायी डिव्हाईज आहे.

a) Stand

स्टाँड

b) Tripod

ट्राईपॉड

c) Wild tract

वाईल्ड ट्रॅक्ट

d) XLR device

एक्सएलआर डिव्हाईज

iii) A series of frames means

फ्रेमची शृंखला म्हणजे

a) Shot

शॉट

b) Scene

सीन

c) Sequence

सीक्वेन्स

d) None of these

यापैकी नाही

iv) You need a _____ to perform the white balance.

आपणाला व्हाईट बॅलेन्स करण्यासाठी _____ ची गरज असते.

a) Tripod

ट्राईपॉड

b) Camera

कॅमेरा

c) Scene

सीन

d) Storyboard

स्टोरीबोर्ड

- v) Sound bite is also known as
साउंड बाईट हे _____ या अर्थाने ओळखले जाते.
- a) Actualities b) Signature c) Sustain d) Voice over
एकच्चुअलिटीज सिग्नेचर सस्टेन व्हाईस ओव्हर
- vi) Simple shots that also known as
सिंपल शॉटला _____ या अर्थाने ओळखले जाते.
- a) Fixed shot b) Extreme long shot
फिक्सड शॉट एक्स्ट्रीम लाँग शॉट
- c) Lens movement d) Long shot
लेन्स हालचाल लाँग शॉट
- vii) In music-production team generally has a
_____ संगीत-निर्मिती विभागात साधारणपणे _____ असतो.
- a) Producer b) Record producer
प्रोड्यूसर रेकॉर्ड प्रोड्यूसर
- c) Music director d) Singer
संगीत डायरेक्टर गीतकार
- viii) _____ is the head electrician.
इलेक्ट्रीशियन चा प्रमुख _____ आहे.
- a) Technician b) Sound recorder
टेक्नीशियन साउंड रेकॉर्डर
- c) Gaffer d) None of these
गॅफर यापैकी नाही
- ix) A strong script is very important for
प्रभावी संहिता _____ साठी महत्वाची आहे.
- a) Producer b) Actor c) Director d) All of these
प्रोड्यूसर अॅक्टर डायरेक्टर वरील सर्व
- x) Set can be
सेट _____ असू शकते.
- a) Artificial b) Natural
कृत्रिम नैसर्गिक
- c) Both (a) and (b) d) None of these
दोन्ही (a) आणि (b) यापैकी नाही

xi) Which lighting technique is used to focus on the subject and not the environment.

_____ लाईटिंग तंत्रज्ञान हे परिसरावर भर न देता वस्तुवर प्रकाश टाकतो.

a) Spot light
स्पॉट लाईट	b) Cameo light
कॅमीयो लाईट
c) Flood
फ्लड	d) None of these
यापैकी नाही

xii) Television is also referred to as the _____ vehicle.

दूर चित्रवाणी _____ चे वाहक संबोधले जाते.

a) Independent
स्वतंत्र	b) Indispensable
अपरिहार्य
c) Versatile
सार्वत्रिक	d) All of these
वरील सर्व

xiii) Television is a _____ media.

दूरचित्रवाणी हे _____ माध्यम आहे.

a) Two-way
दूवर्फी	b) One-way
एकतर्फी
c) Both (a) and (b)
दोन्ही (a) व (b)	d) None of these
यापैकी नाही

xiv) Cinema is the mirror of

सिनेमा हा _____ आरसा आहे.

a) People
लोकांचा | b) Nation
राष्ट्रांचा | c) Society
समाजाचा | d) None of these
यापैकी नाही |
|----------------------|--------------------------|-----------------------|---------------------------------|

2. Write short notes (any four) :

12

टीपा लिहा (कोणतेही चार):

1) TV documentary.

टीव्ही डॉक्यूमेंटरी.

2) TV anchor.

टीव्ही निवेदक.

3) White balance.

व्हाईट बॅलेन्स.

4) Shot.

शॉट.

5) Function of fill light.

फिल् लाईटचे कार्य.

3. Write answer in **150** words (**any four**) : **16**
दीडशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही चार) :
- 1) What is angle ?
अँगल काय आहे ?
 - 2) Explain the concept of voice over.
व्हाईस ओव्हर ही संकल्पना स्पष्ट करा.
 - 3) Explain the location hunting.
लोकेशन हंटिंग स्पष्ट करा.
 - 4) Explain the concept of broadcast journalism.
ब्राडकास्ट जर्नलिसम ही संकल्पना स्पष्ट करा.
 - 5) Explain the linear editing.
लिनिअर एडिटिंग स्पष्ट करा.
4. Write answer in **250** words (**any two**) : **14**
अडीचशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)
- 1) Explain the various stages use in video production.
व्हीडिओ निर्मितीच्या विविध पायऱ्या स्पष्ट करा.
 - 2) State the importance of camera movements in video production.
व्हीडिओ प्रोडक्शन मधील कॅमेरा हालचालीचे महत्व विषद करा.
 - 3) Write any one television serial that you like. Give reasons.
तुम्हाला आवडत असलेल्या कोणत्याही एका टीव्ही मालीकेविषयी सकारण लिहा.
5. Write answer in **500** words (**any one**) : **14**
५०० शब्दात उत्तरे लिहा (कोणताही एक) :
- 1) What is the difference between TV production and video production.
टीव्ही प्रोडक्शन आणि व्हीडिओ प्रोडक्शन यातील फरक स्पष्ट करा.
 - 2) Write down the process of documentary production for TV.
टीव्ही माध्यमासाठीच्या माहितीपथ निर्मितीची प्रक्रिया लिहा.
-

Seat No.	
----------	--

**M.A. (Mass Communication) (Semester – IV) (CGPA) Examination, 2016
ADVERTISING AND SOCIAL MARKETING (Paper – II)**

Day and Date : Friday, 1-4-2016
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Total Marks : 70

N. B. : 1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

1. Choose correct alternatives :

14

योग्य पर्यायाची निवड करा :

i) Which of the following is a basis for the demographic segmentation ?

लोकसंख्या छेदाचे पुढीलपैकी कोणते पायाभूत घटक आहे ?

a) Age	वय	b) User status	वापर कर्त्याचा दर्जा
c) Income	उत्पन्न	d) All of these	यापैकी सर्व

ii) MIS means _____

एम.आय.एस. म्हणजे _____

a) Management Information System	मॅनेजमेंट इन्फर्मेसन सिस्टिम्
b) Manager Information System	मॅनेजर इन्फर्मेसन सिस्टिम्
c) Market Information System	मार्केट इन्फर्मेसन सिस्टिम्
d) None of these	यापैकी नाही

iii) Marketing information need for _____

विपणनाची माहिती _____ साठी आवश्यक असते.

a) Marketing planing	विपणन नियोजन
b) Marketing operation	विपणन क्रिया
c) Marketing control	विपणन नियंत्रण
d) All of these	यापैकी सर्व

iv) _____ is a marketing research agency in India.

_____ ही भारतातील विपणन संशोधन करणारी संख्या आहे.

a) AC Nelsen	ए.सी. नेल्सन
b) ORG-MARG	ओ.आर.जी. - मार्ग
c) Indian Market Research Bureau	इंडियन मार्केट रिसर्च ब्युरो
d) All of these	यापैकी सर्व

v) _____ is a not type of buying motive.

_____ हे खरेदी करण्याच्या प्रेरणेचा प्रकार नाही.

a) Product	उत्पादन	b) Patronage	पुरस्कार
c) Personal	वैयक्तिक	d) None of these	यापैकी नाही

vi) Buying process includes _____

खरेदीच्या प्रक्रियेत _____ अंतर्भूत असते.

a) Information search	माहितीचा शोध	b) Evaluation	मूल्यमापन
c) Both a) and b)	दोन्ही a) आणि b)	d) None of these	यापैकी नाही

vii) _____ is not a part of SWOT analysis.

_____ हे एस.डब्ल्यु.ओ.टी. विश्लेषणाचा भाग नाही.

a) Strengths	बलस्थाने	b) Weakness	कमकुवत स्थाने
c) Tests	चाचण्या	d) None of these	यापैकी नाही

viii) _____ is not a type of advertisement.

_____ हा जाहिरातीचा प्रकार नाही.

a) Public service	जनसेवा	b) Corporate	कार्पोरेट
c) Industrial	औद्योगिक	d) None of these	यापैकी नाही

ix) _____ is a merit of an advertisement.

_____ हे जाहिरातीचा गुणधर्म आहे.

a) Mass reach	लोकांपर्यंत पोहच
b) Consumer confidence	ग्राहकांचा विश्वास
c) Both a) and b)	दोन्ही a) आणि b)
d) None of these	यापैकी नाही

x) _____ heads the ad team.

जाहिरात टीमचा _____ हा प्रमुख असतो.

a) Creative director	क्रिएटीव्ह मार्गदर्शक
b) Market researcher	विपणन संशोधक
c) Copy writer	कॉपी लेखक
d) None of these	यापैकी नाही

xi) Kotler has include two more P's of marketing these are _____

कोटलर यांनी विपणनात आणखीन दोन P समाविष्ट केले ते म्हणजे _____

a) Power and political influence	शक्ती आणि राजनैतिक हस्तक्षेप
b) Power and place	शक्ती आणि ठिकाण
c) Power and price	शक्ती आणि किंमत
d) None of these	यापैकी नाही

xii) What influences the attitudes ?

दृष्टीकोणावर काय प्रभाव टाकते ?

a) Appeals	अपील	b) Value symbol	मूल्य चिन्ह
c) Events	कार्यक्रम	d) All of these	यापैकी सर्व

xiii) Ethical concepts change with _____

नैतिक संकल्पना _____ नुसार बदलतात.

a) Time	वेळ	b) Place	स्थळ
c) Situation	प्रसंग	d) All of these	यापैकी सर्व

xiv) Publishing controversial advertisement is a _____

वादग्रस्त जाहिराती प्रकाशित करणे म्हणजे _____ होय.

a) Marketing tactic	विपणनाचे साधन
b) Political stunt	राजनैतिक धाडस
c) Mindless Act	विचारहीन कृती
d) None of these	यापैकी नाही

2. Write short notes (any four) :

संक्षिप्त टीपा लिहा (कोणत्याही चार) :

a) Creative message	सृजनशील संदेश
b) Internal marketing	अंतर्गत विपणन
c) Marketing mix	विपणन मिश्र
d) Reach of media	माध्यमांची पोहच
e) Advertise appeal	जाहिरात अपील

3. Write answer in **150 words (any four)** : **16**
दीडशे शब्दात उत्तर लिहा (कोणतेही **चार**) :
 a) What are the stages of product development ?
 उत्पादन विकासातील टप्पे सांगा.
 b) What are the sources of media information ?
 माध्यम माहितीचे स्रोत कोणते आहेत ?
 c) Explain the concepts of Type and Type Face.
 'टाईप आणि टाईप फेस' ह्या संकल्पना स्पष्ट करा.
 d) Describe process of motivation.
 प्रेरणेच्या प्रक्रियेचे वर्णन करा.
 e) Write note on 'External Factors affecting on consumer behaviour'.
 'ग्राहक वर्तनावर प्रभाव पाडणारे बाह्य घटक' यावरती टीप लिहा.
4. Write answer in **250 words (any two)** : **14**
अडीचशे शब्दात उत्तर लिहा (कोणतेही **दोन**) :
 a) Explain the functions of marketing.
 विपणनाची कार्ये स्पष्ट करा.
 b) How will you use social media for the advertising newspaper ?
 तुम्ही वृत्तपत्राची जाहिरात करण्यासाठी सोशल मिडियाचा कशा पद्धतीने वापर कराल.
 c) Write about dissemination of ideas and services in social marketing.
 कल्पना आणि सेवा यांची सामाजिक विपणनातील विभागणी या विषयी चर्चा करा.
5. Write answer in **500 words (any one)** : **14**
पाचशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही **एक**) :
 a) Write an essay on topic 'social responsibility and marketing'.
 'सामाजिक जबाबदारी आणि विपणन' या विषयावरती निबंध लिहा.
 b) Describe the communication strategies of NGO's with example.
 अशासकीय संस्थांच्या संवाद योजनांचे सोदाहरण वर्णन करा.

Seat No.	
-------------	--

**M.A. (Mass Communication) (Semester – IV) (CGPA) Examination, 2016
Paper – III : CORPORATE COMMUNICATION & EVENT MANAGEMENT**

Day and Date : Monday, 4-4-2016
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Total Marks : 70

1. Choose correct alternatives.

योग्य पर्यायाची निवड करा :

14

i) A logo identifying mark of _____

लोगो हे _____ ओळखण्यासाठीचे चिन्ह आहे.

a) Product उत्पादन

b) Person व्यक्ती

c) Company संस्था

d) None of these यापैकी नाही

ii) Ethical concepts change with _____

नैतिकतेच्या संकल्पना ह्या _____ नुसार बदलतात.

a) Time वेळ

b) Place स्थान

c) Situation प्रसंग

d) None of these यापैकी नाही

iii) Usually people's interaction with media is _____

सहसा लोकांचा माध्यमांशी संवाद हा _____ स्वरूपाचा असतो.

a) Homogeneous एकजिनसी

b) Interactive परस्पर क्रियात्मक

c) Inquisitions अन्वेषणात्मक

d) All of these यापैकी सर्व

iv) _____ is a media brief.

मिडिया ब्रीफ हे _____ आहे.

a) Type of media माध्यमांचा प्रकार

b) A checklist for media planner माध्यम नियोजकासाठी यादी

c) Type of media campaign माध्यम मोहिमेचा प्रकार

d) None of these यापैकी नाही

P.T.O.

- v) Advertising can help in _____
जाहिरात हि _____ साठी उपयोगी ठरते.
- a) Corporate communication कार्पोरेट संज्ञापन
b) Event management इव्हेंट व्यवस्थापन
c) Both a) and b) दोन्ही a) आणि b)
d) None of these यापैकी नाही
- vi) Event staff who work for no pay are called _____
इव्हेंट व्यवस्थापनासाठी जे कर्मचारी पगार न स्वीकारता काम करता त्यांना _____ असे म्हणतात.
- a) Casual staff प्रासंगिक कर्मचारी b) Volunteer staff स्वयंसेवक कर्मचारी
c) Part-time staff अर्धवेळ कर्मचारी d) None of these यापैकी नाही
- vii) _____ of the following should be developed first.
_____ हे सर्वप्रथम विकसित केले जाते.
- a) Event plan इव्हेंट नियोजन
b) Sponsorship proposals प्रायोजकत्व प्रस्ताव
c) Events marketing strategy इव्हेंट विपणन धोरण
d) None of these यापैकी नाही
- viii) Public relations profession that is designed to defend _____
जनसंपर्क व्यवसाय _____ ला रक्षण देण्यासाठी रचण्यात आले आहे.
- a) Individual व्यक्ती b) Company कंपनी
c) Both a) and b) दोन्ही a) आणि b) d) None of these यापैकी नाही
- ix) The person who speaks on behalf of company is known as _____
जे व्यक्ती कंपनीच्या वतीने बोलत असते तिला _____ असे म्हणतात.
- a) Public speaker सार्वजनिक वक्ते b) Spokesperson प्रवक्ते
c) Defender रक्षक d) None of these यापैकी नाही
- x) _____ is organized for journalist to give information regarding organization.
संस्थेसंबंधी पत्रकारांना माहिती देण्यासाठी _____ चे आयोजन केले जाते.
- a) Conference परिषद
b) Workshops कार्यशाळा
c) Training Programme प्रशिक्षण कार्यक्रम
d) None of these यापैकी नाही

xi) Communicating with stake holders involves _____ communication.

भागीदारांशी साधलेला संवाद _____ संवादात अंतर्भूत होतो.

- a) External बाह्य
b) Internal अंतर्गत
c) Both a) and b) दोन्ही a) आणि b)
d) None of these यापैकी नाही

xii) _____ is the second stage in event management.

हव्हेंट व्यवस्थापनातील _____ हे द्वितीय टप्पा आहे.

- a) Planning नियोजन
b) Research संशोधन
c) Design आराखडा
d) None of these यापैकी नाही

xiii) Special events include _____

विशेष कार्यक्रमांमध्ये _____ अंतर्भाव होतो.

- a) Social Functions सामाजिक कार्यक्रम
b) Corporate seminars कार्पोरेट सेमिनार
c) Both a) and b) दोन्ही a) आणि b)
d) None of these यापैकी नाही

xiv) Carrying out a successful event takes _____ of the following kind of skill.

यशस्वी कार्यक्रम पार पाडण्यासाठी _____ हे कौशल्य गरजेचे असते.

- a) Leadership नेतृत्व
b) Management व्यवस्थापन
c) Communication संवाद
d) All of these यापैकी सर्व

2. Write short notes (any four) :

12

संक्षिप्त टीपा लिहा (कोणत्याही चार)

- a) Identity ओळख
b) Media Relations माध्यम संपर्क
c) Public Opinion जन मत
d) Ethics आचारसंहिता
e) Multi Media Camping बहु माध्यम मोहीम

3. Write the answers in **150 words (any four)** :

16

दीडशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही चार)

- What are the qualities of event manager ?
इव्हेंट व्यवस्थापकाच्या अंगी कोणते गुण असतात ?
- What is PRCI ?
पी.आर.सी.आयी. म्हणजे काय ?
- Explain the concept of corporate identity changes.
कार्पोरेट ओळखीच्या बदलाची संकल्पना स्पष्ट करा.
- What is PR Plan ?
जनसंपर्क योजना म्हणजे काय ?
- Explain the term 'Publics'.
'जन' हि संज्ञा स्पष्ट करा.

4. Write answers in **250 words (any two)** :

14

अडीचशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

- Discuss on the topic 'Customer Relations'.
'ग्राहक संपर्क' या विषयावर चर्चा करा.
- What is corporate social responsibility ? Explain with example.
कार्पोरेट सामाजिक जबाबदारी म्हणजे काय ? सोदाहरण स्पष्ट करा.
- What is the role of 'Event Planer' ?
इव्हेंट नियोजकाची भूमिका काय असते ?

5. Write answers in **500 words (any one)** :

14

पाचशे शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही एक)

- What are the kinds of Crisis ? Explain the role of PRO in crisis Management.
आपत्तींचे प्रकार कोणते आहेत ? जनसंपर्क अधिकाऱ्याची आपत्ती व्यवस्थापनातील भूमिका स्पष्ट करा.
- Explain the role of event management in marketing with examples.
इव्हेंट व्यवस्थापनाची विपणनातील भूमिका सोदाहरण स्पष्ट करा.

Seat
No.

--

**M.A. (Mass Communication) (Semester – IV) (CGPA) Examination, 2016
ONLINE JOURNALISM (Paper – IV)**

Day and Date : Wednesday, 6-4-2016

Max. Marks : 70

Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Instructions : 1) *All questions are compulsory.*

2) *Figures to the right indicate full marks.*

1. Choose the correct alternative :

14

योग्य पर्याय निवडा :

1) The first page of a website is

- a) home page b) web page c) both a) and b) d) none of these

_____ हे संकेत स्थळाचे पहिले पान होय.

- a) होम पेज b) वेब पेज c) दोन्ही a) आणि b) d) यापैकी नाही

2) The main feature of web portal is

- a) entertainment b) search engine
c) multiple applications d) none of these

वेब पोर्टलचे मुख्य वैशिष्ट्यं _____ हे आहे.

- a) करमणूक b) सर्च इंजिन
c) मल्टीपल अप्लिकेशन्स d) यापैकी नाही

3) Processed data or information from a computer is

- a) input b) output c) both a) and b) d) none of these

संगणकाकडून मिळणाऱ्या प्रक्रियायुक्त माहितीस _____ म्हणतात.

- a) इनपुट b) औटपुट c) दोन्ही a) आणि b) d) यापैकी नाही

4) Web is introduced in

- a) 1993 b) 1991 c) 1990 d) 1992

वेबची ओळख _____ मध्ये झाली.

- a) १९९३ b) १९९१ c) १९९० d) १९९२

P.T.O.

5) A blog is

- a) personal journal b) online dairy
c) both a) and b) d) none of these

ब्लॉग म्हणजे _____ आहे.

- a) पर्सनल जर्नल b) ऑनलाईन डायरी c) दोन्ही a) आणि b) d) यापैकी नाही

6) The internet was launched in

- a) 1968 b) 1959 c) 1958 d) 1969

इंटरनेटची सुरुवात _____ साली झाली.

- a) १९६८ b) १९५९ c) १९५८ d) १९६९

7) Who developed TCP ?

- a) Vinton Serf and Robert Kanh b) Even Williams
c) Peter Merholz d) None of these

_____ यांनी टीसीपी विकसित केली.

- a) व्हिन्टॉन सर्फ आणि रॉबर्ट कान्ह b) इव्हन विल्यिम्स
c) पीटर मरहोल्स d) यापैकी नाही

8) WAN means

- a) Wide Area Network b) Wide Access Network
c) World Area Network d) None of these

वॅन म्हणजे

- a) विस्तृत क्षेत्रिय जाळे b) विस्तृत अॅक्सेस जाळे
c) जागतिक क्षेत्रिय जाळे d) यापैकी नाही

9) The first online website introduced in

- a) 1992 b) 1993 c) 1991 d) 1994

पहिली ऑनलाईन वेबसाईट _____ मध्ये सुरू झाली.

- a) १९९२ b) १९९३ c) १९९१ d) १९९४

10) The word hypertext coins by

- a) Bob Kanh b) Ted Nelson c) Both a) and b) d) None of these

_____ यांनी हायपरटेक्स्ट हा शब्द प्रचलित केला.

- a) बॉब कान्ह b) टेड नेल्सन c) दोन्ही a) आणि b) d) यापैकी नाही

- 11) The size of vertical Banner is
a) 250 × 205 b) 234 × 60 c) 120 × 240 d) none of these
व्हर्टिकल बॅनरचे आकारमान _____ असते.
a) २५० × २०५ b) २३४ × ६० c) १२० × २४० d) यापैकी नाही
- 12) Online News Association founded in
a) 1996 b) 1997 c) 1999 d) 2000
ऑनलाईन न्युज असोशिएशनची स्थापना _____ मध्ये झाली.
a) १९९६ b) १९९७ c) १९९९ d) २०००
- 13) The first internet edition of Hindu is launched in
a) 1995 b) 1994 c) 1998 d) 1996
'हिंदू' ची पहिली इंटरनेट आवृत्ती _____ मध्ये सुरू झाली.
a) १९९५ b) १९९४ c) १९९८ d) १९९६
- 14) World Wide Web become free to everyone on
a) 30 April 1993 b) 30 April 1992 c) 30 April 1991 d) None of these
_____ रोजी वर्ल्ड वाईड वेब सर्वासाठी मुक्त बनली.
a) ३० एप्रिल १९९३ b) ३० एप्रिल १९९२
c) ३० एप्रिल १९९१ d) यापैकी नाही

2. Write notes (any four) :

12

टीपा लिहा (कोणत्याही चार) :

- 1) Blog
ब्लॉग
- 2) Video conferencing
व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंग
- 3) E-mail
ई-मेल
- 4) Internet
इंटरनेट
- 5) Computer networking
संगणक जाळे

3. Write answers in **100 words (any four)** : **16**

पुढील प्रश्नांची उत्तरे १०० शब्दात लिहा (कोणतेही चार):

- 1) State the importance of social network websites.
सोशियल नेटवर्क वेबसाईट्सचे महत्व विशद करा.
- 2) Explain the need of cyber laws.
'सायबर लॉ' ची गरज स्पष्ट करा.
- 3) State the benefits of online journalism.
ऑनलाईन पत्रकारितेचे फायदे नमूद करा.
- 4) What is Modem ? State the various types of Modem.
मोडेम म्हणजे काय ? मोडेमचे विविध प्रकार विशद करा.
- 5) Discuss in detail about the website designing trends.
वेबसाईट डिझायनिंगच्या प्रवाहांबाबत सविस्तर चर्चा करा.

4. Write the answers in **150 words (any two)** : **14**

पुढील प्रश्नांची उत्तरे १५० शब्दात लिहा (कोणतेही दोन) :

- 1) State the limitations of online journalism.
ऑनलाईन पत्रकारितेच्या मर्यादा सांगा.
- 2) Write in detail about the characteristics of online journalist.
ऑनलाईन पत्रकारांची गुणवैशिष्ट्ये सविस्तर लिहा.
- 3) 'Reporting for web Media' Discuss.
वेब माध्यमासाठी वृत्तसंकलन-चर्चा करा.

5. Write the answer in **250 words** : **14**

पुढील प्रश्नाचे उत्तर २५० शब्दात लिहा.

Describe the nature of working of online news editors.

ऑनलाईन वृत्त संपादकांच्या कामाचे स्वरूप विशद करा.

OR/किंवा

Online journalism is very costly. Explain.

ऑनलाईन पत्रकारिता अत्यंत महागडी आहे-स्पष्ट करा.
